

Itäkarjalaisia liikemiehiä.

Parissa edellisessä kirjoituksessamme käsitelimme kauppahuone Miininin myöhemmän isännistön elämäkertoja. Tällä kertaa kiinnitämme huomiota itse sanotun suurliikkeen perustajaan, Mikko Miiniin. Sitä ennen kuitenkin pari oikaisua edellisiin kirjoituksiin. Erehdykset johtuivat osaksi ristiriitaisista tiedoista, osaksi painovirheistä. Ne koskevat Mikael Jaakonpoika Jakowlevin (Samulisen) ja Ivan Mitrofanovin kuolinaikaa. Ensimmäintusta kirjoittaa vainajan sukulainen, maanviljelijä A. Samulinen seuraavaa:

Mikael Tarassenpoika Miinin.

"Edessäni pöydällä lepää ajan patinoima, kellastunut ja vanhuutua huokuva mustareunainen surukirje. Se on osoitettu Mika-vainajan äidille, isälle ja omaisille Tšolmoon. Kirje on vartavasten painettu Pietarin tunnetussa kirjapainossa v. 1885 syyskuulla. Kirjeen ovat lähettäneet Pietarista Kauppahuone M. Miininin isännistö: Zeltjakoff & Mitrofanoff. Kirje on venäjänkielinen ja syvällä surulla siinä ilmoitetaan, että heidän liiketoverinsa Mihael Jaakonpoika Jakovlev (Samoilov) kuoli syyskuun 22 p:nä 1885 ja että ruumis saapuu Pietariin 26 p:nä syyskuuta klo 11 ap. Moskovasta saapuvalla junalla ja pyydetään saapumaan Nikolain asemalle, josta ruumis siirretään Aleksanteri Nevalaisen luostarin hautuumaalle multiin kätkettäväksi, minkä jälkeen kokoonnutaan tunnettuun ravintolaan Friderikin talossa Peskijkatu 2:ssa."

Johtaja Ivan Mitrofanoff kuoli taasen tarkistettujen tietojen mukaan 1896, joten hän kerkisi toimia Pietarista tultuaan v. 1893 Laihialla vielä kolmisen vuotta.

Nyt voimmekin siirtyä jatkamaan kertomustamme ukko Miininistä. Hän syntyi Etelä-Vienassa n. 1820-luvun seuduilla Kiimasjärven kirkonkylän Herrainpuolella. Nuoremmalla iällään hän harjoitti kiertokauppaa Suomessa. Täältä hän siirtyi Pietariin, jonne perusti ne kaupat, josta on mainittu Ivan Mitrofanoffin elämäkerrassa. Sekä Suomessa ollessaan että myöhemmin pietarilaisena liikemiehenä hän pääsi laajoihin tuttava-suhteisiin Suomessa oleviin itäkarjalaisiin kauppiaisiin ja hänestä tuli ennenpitkää suuri kangasmyyjä Suomeen. Täältä hän taasen osti hyvin paljon turkiksia, joita välittivät pääasiassa täällä liikkuvat itäkarjalaiset kauppiat. Ennenpitkään Kauppahuone M. Miinin kehittyi suureksi miljoona-liikkeeksi. Sillä oli satoja itäkarjalaisia jälleenmyyjä kautta Suomen ja paikallisiakin kaupaliikkeitä vakituksina ostajina.

Aikalaisensa kertovat M. Miininin olleen hyvin vaiteliaan, harvasanaisen ihmisen. Mainitaan hänen kiertokauppa-ajalta, että kun Miinin kauppatkoil-

laan tuli taloon, niin hyvän päivän tehtyä hän saattoi istua heitettyään tavaralaukkunsa penkin alle pitkät ajat ääneti. Vain harvaksen hän vastaeli talonväen kysymyksiin. Eikä hänellä ollut kauppaamiseen kiirettä. Vasta kun talonväki alkoi udella, mitä sitä vieraalla olisi laukussa, ehkäpä siinä onkin kauppatavaraa, M. verkalleen sai laukunsa esille ja alkoi näytellä tavaroitaan. Kaupat aina syntyivätkin ja paremmat kaupat kuin monella muulla kielelläkin karjalaisella, sillä hänen rehellisyyteensä aina luotettiin. Miinin ei käyttänyt eläissään väkijoumia eikä tupakkaa.

M. Miinin harrasti hyväntekeväisyyttä suurella mitataaavassa. Se kohdistui pääasiassa syntymäseutunsa ja erikoisesti kotikylänsä hyväksi. Jo eläessään hän moneen kertaan jakoi kotikylänsä köyhemmille, tiheään sattuneiden katovuosien takia hätään joutuneelle väestölle huomattavan suuria rahaeria avustukseksi. Hänen toimestaan ja hänen varoiltaan toimeenpantiin suurisuuntainen yritys laskea vesi alemmaksi Kiimasjärvestä. Valtiohan ei kiinnittänyt mitään huomiota väestön tarpeisiin ja niin joutui yksityiset uhraamaan varojaan koko seudun hyväksi. Kiimasjärvestä laskevan Nokeusjoen—Nokeuskosken sivu alettiin kaivaa ja louhia laskukanavaa ja sen tarkoituksena oli saada paikkakunnalle lisää hyvää viljelysmaata. Jo hänen eläessään kanavoimistyö oli edistynyt niin pitkälle, että kanavan kalliopohjaa myöten alkoi tulvavesi Kiimasjärvestä tyhjentyä alas. Monet sadat paikkakuntalaiset työmiehet saivat useina vuosina ansiotyötä tällä työmaalla. Toteutuneena tämä yritys olisi tuottanut arvaamattoman paljon hyötyä ei vain Kiimasjärven kyläläisille, vaan järven ympäristöasukkaille sen vuoksi, että ei vain entiset viljelysmaat olisi vapautuneet liiasta kosteudesta, vaan kun arvioitu laskettava vesimäärä olisi alentunut matala- ja loivarantaista Kiimasjärven vedenpintaa kahdella metrillä, olisi tuhansia ha. mitä ensiluokkaisinta savi-multa-maata saatu viljelykselle. Kesken kanavoimistyötä M. kuoli, mutta vainajan tarkoitus oli saattaa aloitettu työ loppuun. Hän nimittäin testamenttasi työn loppuunsaattamiseksi 20.000 ruplaa, mikä olisi riittänyt siihen. Niinikään hän määräsi 5.000 ruplaa jaettavaksi kylän köyhemmille asukkaille. Kummatakaan erät eivät koskaan joutuneet vainajan määräämiin tarkoituksiin, sillä testamentin toimeenpöytä, kolmas sanotun liikkeen apulaisjohtajista venäläinen Zeltjakoff kavalsi ne.

Miininin toimenpiteet kotikuntansa hyväksi eivät supistuneet tähän. Hän huomasi, miten alhaisella sivistystasolla väestö oli ja miten esim. käsityötaito

Helsinkiä pommitettu.

Venäläisten pommituskoneitten t.k. 6 ja 7 päivän välisenä yönä pääkaupunkiin tekemät terrorihyökkäykset johdattavat elävästi mieleen Helsingin ensimmäiset ilmapommitukset talvisodan alkupäivinä. Yhtäläisyyttä ei ole vain siinä, että tälläkin kertaa pommeja on kylvetty sinne tänne, rauhallisen siviiliväestön asutuskortteleihin ja opetuslaitosten rakennuksiin, siis kohteisiin, joita ei voida tulkita sotilaallisiksi kohteiksi muuten kuin avoimesti tunnustamalla, että jokaisen suomalaisen ja kaiken sen, mitä kansamme on henkisellä ja aineellisella alalla aikaansaanut, tuhoaminen on Venäjän sodan päämäärä. Tällaisia tunnustuksia kuultiinkin arvovaltaiselta venäläiseltä taholta niinä päivinä, jolloin Neuvostoliitto rikkoi Moskovassa solmitun rauhan ja uudelleen aloitti asutuskeskusten pommittamisen ilmasta käsin.

Talvisodankin ilmapommituksia edellytti samanlainen vertojaan etsivien valheitten sarja Venäjän radioasemien lähetyksissä ja sanomalehtien palstoilla, kuin mikä nyt on saatu parin kuukauden aikana kokea. Silloinkin bolshevikit koettivat puolustella suunnittelemaansa kansainvälisen oikeuden ja sodankäyntitapojen loukkauksia valheellisilla syytöksillä Suomea vastaan ja samalla peloitella Suomea alistumaan. Hermosodan jäätyä tuloksettomaksi

oli kovin puutteellista Karjalassa. Siksi hän päätti näiden epäkohtien poistamiseksi tehdä voitavansa. Hän perusti ja rakennutti omalla kustannuksellaan Kiimasjärvelle kaksikerroksisen, erittäin komean koulutalon, koko Itä-Karjalassa vertaistiaan hakevan. Jotta se tulisi vastaamaan hänen ajatuksiaan ja poistamaan seudulta ne puutteet, jotka hän oli huomannut olevan, hän neuvotteli silloisten koulumiesten keralta, josta oli seurauksena, että tähän kouluun järjestettiin, toisin kuin muihin silloisiin kansakouluihin, suutarien- ja puuseppien koulutus. Testamentissaan vainaja muisti tätäkin häntä lähellä olevaa laitosta määräten 45.000 ruplaa opettajien, emännöitsijän ja vahtimestarin sekä viidentoista köyhimmän oppilaan täysihoidosta johtuviin kuluihin. Sanotun pääoman koroilla piti nuo menot suorittaa ja ne olisivatkin siihen riittäneet. Ainakin 150.000 ruplaa kerkesi kauppias Miinin uhrata rahallisesti eri muodoissa kotiseutunsa hyväksi. Muistaessamme silloista raharvoa, oli se huomattavan suuri lahjoitus ja kaunis kotiseuturakkauden osoitus. Se osoittaa, että silloisissakin oloissa saatettiin osoittaa rakkautta ja uhri mieltä isänmaata kohtaan ja tehdä työtä paremman tulevaisuuden hyväksi.

Kuten tunnettua, poltti suomalainen hiihtokomppania sanotun koulutalon vuonna 1922. Sitä johti surullisen kuuluisa suomalainen Antikainen, joka joutui myöhemmin täällä vangiksi, mutta joka sittemmin vapautettiin bolshevikien painostuksesta. Hän ei liene enää elävien joukossa. *W. K.*

sitä silloin, kuten nytkin, pyrittiin tehostamaan sellaisilla näytteillä sotilaallisesta voimasta, jotka helppommin kuin vaikeat ja kalliit rintamaoperaatiot murtaisivat vastustajan moraalin ja pakottaisivat hänet polvilleen. Missä määrin venäläisillä nytkin, kuten vuonna 1939, oli harhakuvitelmia siitä, että jokin osa Suomen kansasta olisi valmis luopumaan vapaudestaan ja antautumaan venäläisten armoille, on meille tuntematonta. Mahdotonta ei ole, että eräillä ulkomaisilla tahoilla esitetyt väärät tulkinnat Suomessa hallituksen ja kansan välillä muka vallitsevasta erimielisyydestä olisivat innoittaneet venäläisiä samantapaiseen "rauhanoffensiiviin", kuin mikä viime aikoina on kohdistettu esim. Bulgariaan.

Venäläisten suurhyökkäys Helsinkiin ei tullut odottamatta, sillä jo mainittu pitkäaikainen propahyökkäys ennusti sitä. Se, että juuri nykyinen ajankohta valittiin, ei liene johtunut siitä, ettei venäläisillä jo aikaisemminkin olisi ollut mahdollisuuksia tuhoisienkin ilmapommitusten tekoon, milloin olosuhteet ovat olleet ilmatoinnalle suotuisat. Käsitys, että saksalaisten saartorengas Pietarin ympärillä olisi merkinnyt olennaista turvaa Etelä-Suomen asutuskeskuksille, on ollut suuresti liioiteltu, minkä esim. Kotkan pommitukset ovat osoittaneet. Venäläisillä on kuitenkin luultavasti ollut halu näyttää, että tilanne tässä suhteessa olisi tullut Suomelle paljonkin epäedullisemmaksi Inkerin jouduttua kokonaan heidän haltuunsa.

Venäläisillä on epäilemättä mahdollisuuksia uusiinkin keskitettyihin ilmahyökkäyksiin. Meillä ei ole aihetta uskoa, etteivät venäläiset koettaisi käyttää kaikkia tilaisuuksia tuottaakseen tuhoa ja kärsimyksiä kansallemme ja että he niin ollen tyytyisivät tähänastisiin aikaansaannoksiinsa. Pikemmin on odotettava edelleenkin terrorin seuraavan propagandaa, joka useimmiten saapuu mitä vaikeimmin tunnettavia kiertoteitä pitkin ja jolle kenties annetaan uhkausten sijasta houkutusten muoto.

Meidän suomalaisten on vaikea käsittää, mikä oikeuttaa bolshevikit kuvittelemaan, että olisimme huonompia kuin esim. englantilaiset ja saksalaiset, joiden taistelutahto on vain kasvanut asutuskeskusten joutuessa vielä monin verroin tuhoisampien hyökkäysten kohteeksi. Talvisodan aikana ei kotiseudun väestön moraalialta voitu murtaa enempää propagandan kuin terrorinkaan avulla. Helsingin väestön käyttäytyminen äskeisenä raskaan koettelemuksen yönä osoitti, että venäläisten laskelmat tälläkin kertaa ovat tuomitut täydellisesti epäonnistumaan. Tätä kansaa ei voida, niinkuin ehkä jotakin muuta, peloitelulla pakottaa antautumaan.

Tilatkaa itse ja kehoittakaa tuttaviannekin

tilaamaan Viena-Aunus-lehti täksi vuodeksi!